

University of Groningen

Etruscan urns from Volterra. Studies on Mythological Representations I-II

Meer, Lambert Bouke van der

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

1978

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Meer, L. B. V. D. (1978). Etruscan urns from Volterra. Studies on Mythological Representations I-II. s.n.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

SAMENVATTING

De reliëfs van Etruskische askisten uit de hellenistische periode, die gevonden zijn in graven rond de steden Volterra, Chiusi en Perugia, bieden een zeer rijk repertoire aan mythologische voorstellingen. Ongeveer 400 Volterraanse askisten van albast en (minder frequent) van tufsteen tonen meer dan 50 verschillende scènes uit verhalen die ontleend zijn aan de Trojaanse, Thebaanse en andere cycli. De meeste exemplaren worden in de tweede eeuw v. C. gedateerd. Zowel in Chiusi als in Perugia is de frequentie van askisten geringer. Ook is er minder variatie in themata.

In de inleiding van deel I wordt de probleemstelling ten aanzien van de Grieks mythologische voorstellingen op Volterraanse askisten aldus geformuleerd:

1. Schiepen de Volterraanse artiesten zelf voorstellingen of maakten ze gebruik van modellen?
  2. Waar, in welk kunstgenre en in welke periode van de vroegere en contemporaine, antieke kunst komen vergelijkbare voorstellingen voor? De vergelijking is in het algemeen beperkt tot de kern van de compositie, die basisschema genoemd wordt.
  3. Langs welke weg bereikten eventuele modellen Volterraanse ateliers?
  4. Wat was de aard van de modellen?
  5. Werden de artiesten te Volterra beïnvloed door contemporaine toneelopvoeringen van Latijnse tragedies in Rome (suggestie van Ribbeck), of door opvoeringen van Etruskische tragedies, die Latijnse imiteerden (suggestie van Piganiol en Heurgon)?
- Kortom beeldden zij dramatische scènes uit die op het toneel werden opgevoerd of volgden zij een iconografische traditie?

In hoofdstuk I, het analytische gedeelte, worden 52 verschillende, mythologische voorstellingen vanuit de boven geschetste optiek onderzocht. In hoofdstuk II, de synthese, wordt gepoogd de gegevens samen te vatten. De conclusie luidt dat tenminste 40% van de basisschemata antecedenten heeft in Zuid-Italië (met name in de ceramiek), tenminste 35% in Midden-Italië, en tenminste 20% in Klein-Azië. Bijna de helft van de midden-italische coorstellingen heeft antedecenten in Zuid-Italië. Transmissie van modellen heeft dus voor een deel plaats gevonden van Zuid-Italië

naar Noord-Etrurië, gedurende de vierde en derde eeuw v. C. De werkplaatsen der *artes minores* moeten hierbij een belangrijke rol hebben gespeeld. Hoewel Pergamum, Rhodos, en Attica in de tweede eeuw v. C., en Rome in de eerste eeuw v. C. de stijl van de askisten-reliëfs hebben beïnvloed, zijn er slechts weinig aanwijzingen dat modellen met bassischemata Volterra vanuit deze hellenistische kunstcentra bereikten.

De Volterraanse artiesten hadden een zeer beperkte creativiteit. Vrijwel zonder uitzondering ontleenden zij hun voorbeelden aan een reeds bestaande, iconografische traditie.

Maximaal 50% van de voorstellingen op askisten is ontleend aan cyclische modellen, waarschijnlijk geïllustreerde papyrusrollen. In de andere gevallen zijn vermoedelijk "monoscenische" modellen gebruikt.

De voorstellingen zijn geen directe weerspiegeling van toneeluitvoeringen te Rome. Het bestaan van Etruskische tragedies met een Grieks mythologische inhoud kan niet bewezen worden.

Hoofdstuk III (eerder verschenen als artikel) behandelt in het kort verschillende theorieën inzake het ontstaan van het mythologische askisten-reliëf te Volterra.

Deel II is een catalogus van 27 Volterraanse askisten en deksels in het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden. De geschiedenis van de collectie, de vindplaatsen van de askisten, beschrijving en een beknopt commentaar vormen de inhoud. De helft van de askisten laat mythologische voorstellingen zien. Dit tweede deel is in 1975 als tijdschriftartikel verschenen.